

Силабус курсу
Основи філологічних досліджень: терія і практика

Ступінь вищої освіти – доктор філософії (PhD)
Галузь знань: 03 Гуманітарні науки
Спеціальність: 035 Філологія
Освітньо-наукова програма «Філологія»
Рік підготовки – 2, семестр – 3
Компонент освітньої програми: обов'язкова дисципліна
Кількість кредитів – 3
Дні занять: за розкладом, ауд. 55
Консультації: за розкладом, ауд. 60
Мова викладання: українська

Керівник курсу

доктор філологічних наук, доцент Лабашук Оксана Василівна

Контактна інформація: lov081168@tnpu.edu.ua

Опис дисципліни

У процесі підготовки здобувачів ступеня доктора філософії з напрямку філологія необхідно забезпечити опанування аспірантами методологічних та практичних навиків підготовки наукового дослідження.

Метою вивчення навчальної дисципліни «Основи філологічних досліджень» є формування у здобувачів кваліфікації доктор філософії «Філологія» таких компетентностей:

- здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу, генерування нових ідей;
- здатність до пошуку, систематизації та критичного аналізу інформації з різних джерел;
- здатність планувати і здійснювати комплексні дослідження, зокрема і в міждисциплінарних галузях, на основі системного наукового світогляду із застосування сучасних інформаційних та комунікаційних технологій;
- усвідомлення необхідності та дотримання норм наукової етики;
- здатність до реалізації завдань міждисциплінарних філологічних досліджень;
- здатність до реалізації завдань міждисциплінарних філологічних досліджень;
- здатність планувати й організовувати професійну та науково-інноваційну діяльність у галузі філології, зокрема в ситуаціях, що потребують нових стратегічних підходів.

Навчальний контент

Години			Теми	Результати навчання	Завдання
лекції	прак-тичні	самос-тійна робота			
2	2	4	Тема 1. Природа методологічного знання: онтологія, епістемологія, методика.	На основі системного наукового світогляду аналізувати складні явища суспільного життя, пов'язувати загальнофілософські проблеми з вирішенням	Лекція, дискусія, постановка й обговорення проблемних запитань, виконання

				завдань, що виникають у професійній та науково-інноваційній діяльності, застосовувати емпіричні й теоретичні методи пізнання	творчих і самотійних завдань, самотійна робота з навчальною та науковою літературою та інтернет-джерелами.
4	2	8	Тема 2. Методологічні підходи у філологічних науках. Структуралізм..	Уміти проводити огляд, критичний аналіз, оцінку й узагальнення різних наукових поглядів у галузі дослідження, формулювати й обґрунтовувати власну наукову концепцію. Осмислювати лінгвістичну теорію Ф. Соссюра як методологічну основу структуралізму. Хараткризувати роботи К. Леві-Строса та Р. Барта. Аналізувати структуру як конструкт, створений нашим способом сприйняття світу. Усвідомлювати рамки структуралізму. Усвідомлювати специфіку аналізу тексту за методикою стурктуруалізму.	Лекція, дискусія, постановка й обговорення проблемних запитань, виконання творчих і самотійних завдань, самотійна робота з навчальною та науковою літературою та інтернет-джерелами.
4	2	8	Тема 3. Методологічні підходи у філологічних дисциплінах. Наратологія..	Обирати адекватну предмету філологічного дослідження методологію, запроваджувати сучасні методи наукових досліджень для розв'язання широкого кола проблем і завдань у галузі філології. Характеризувати наратологію як науку про оповідні структури. Осмислювати становлення наратології: роботи Аристотеля, В. Проппа, Ж. Женетта, В. Шміда. Використовувати термінологічний апарат наратології.	Лекція, дискусія, постановка й обговорення проблемних запитань, виконання творчих і самотійних завдань, самотійна робота з навчальною та науковою літературою та інтернет-джерелами
2	2	8	Тема 4. Методологічні підходи у	Реалізовувати стратегії дослідницького самовдосконалення та	Лекція, дискусія, постановка й

			гуманітаристиці. Постструктуралізм і деконструкція..	обирати засоби саморозвитку. Розрізняти теоретичні відмінності між структуралізмом і постструктуралізмом. Осмислювати філософію Ф. Ніцше як ідеологічну основу постструктуралізму («Не існує фактів, лише інтерпретації»). Характеризувати Есей Р. Барта «Смерть автора».	обговорення проблемних запитань, виконання творчих і самостійних завдань, самостійна робота з навчальною та науковою літературою та інтернет-джерелами.
2	2	6	Тема 5. Методологічні підходи у філологічних дисциплінах. Стилїстика.	Диференціювати теоретичний та практичний підхід у стилістиці. Усвідомлювати позитивіську методологію стилістики. Знати історію розвитку стилістики: від риторики до філології, лінгвістики, стилістики та нової стилістики. Виокремлювати завдання стилістики.	Лекція, дискусія, постановка й обговорення проблемних запитань, виконання творчих і самостійних завдань, самостійна робота з навчальною та науковою літературою та інтернет-джерелами.
4	4	8	Тема 6. Інформаційне забезпечення наукової роботи	Аналізувати, тлумачити і правильно застосовувати норми, що регулюють правовідносини у сфері інтелектуальної власності. Розрізняти інформацію та її види. Розрізняти джерела інформації та їх використання у науково-дослідницькій роботі. Використовувати методи пошуку і збору наукової інформації: бібліографічний пошук інформації, пошук у мережі Internet. Формувати інформаційну базу дослідження.	Лекція, дискусія, постановка й обговорення проблемних запитань, виконання творчих і самостійних завдань, самостійна робота з навчальною та науковою літературою та інтернет-джерелами
4	4	8	Тема 7. Технологія роботи над науковим текстом.	Дотримуватись норм наукової етики при здійсненні науково-інноваційної діяльності та проведенні власного	Лекція, дискусія, постановка й обговорення проблемних

				дослідження. Уміти складати план наукової роботи. Володіти умінням працювати з науковою літературою та джерелами. Проводити самоперевірку відповідності матеріалів наукової роботи встановленим вимогам. Готувати наукову статтю до друку виданні, що входить до наукометричних баз Scopus та Web of science core collection	запитань, виконання творчих і самостійних завдань, самостійна робота з навчальною та науковою літературою та інтернет-джерелами
22	18	50	Всього 90		

Формування програмних компетентностей

Індекс в матриці ОП	Програмні компетентності
ЗК 1	Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу, генерування нових ідей
ЗК 2	Здатність до пошуку, систематизації та критичного аналізу інформації з різних джерел
ЗК 3	Здатність планувати і здійснювати комплексні дослідження, зокрема і в міждисциплінарних галузях, на основі системного наукового світогляду із застосування сучасних інформаційних та комунікаційних технологій.
ЗК 5	Усвідомлення необхідності та дотримання норм наукової етики.
ФК 5	Здатність до реалізації завдань міждисциплінарних філологічних досліджень.
ФК 6	Здатність планувати й організовувати професійну та науково-інноваційну діяльність у галузі філології, зокрема в ситуаціях, що потребують нових стратегічних підходів
	Програмні результати навчання
ПРН 1	На основі системного наукового світогляду аналізувати складні явища суспільного життя, пов'язувати загальнофілософські проблеми з вирішенням завдань, що виникають у професійній та науково-інноваційній діяльності, застосовувати емпіричні й теоретичні методи пізнання.
ПРН 3	Уміти проводити огляд, критичний аналіз, оцінку й узагальнення різних наукових поглядів у галузі дослідження, формулювати й обґрунтовувати власну наукову концепцію.
ПРН 4	Обирати адекватну предмету філологічного дослідження методологію, запроваджувати сучасні методи наукових досліджень для розв'язання широкого кола проблем і завдань у галузі філології.
ПРН 5	Дотримуватись норм наукової етики при здійсненні науково-інноваційної діяльності та проведенні власного дослідження.
ПРН 7	Аналізувати, тлумачити і правильно застосовувати норми, що регулюють правовідносини у сфері інтелектуальної власності.
ПРН 12	Реалізовувати стратегії дослідницького самовдосконалення та обирати засоби саморозвитку.

Літературні джерела

1. Баррі П. Вступ до теорії: літературознавство і культурологія / П. Баррі; пер. з англ. О. Погинайко. – К.: Смолоскип, 2008. – 360 с.
2. Барт Ролан. Введение в структурный анализ повествовательных текстов / Р. Барт // Зарубежная эстетика и теория литературы XIX—XX вв.: Тракаты, статьи, ессе / Ролан Барт ; пер. с франц. Г. К. Косикова. — Москва : МГУ, 1987. — С. 387—422.
3. Добров Г.М. Наука о науке: Начала науковедения / Г.Добров.- 3 изд., доп. и перераб. – К. : Наукова думка, 1989. – 301 с.
4. Еко, Умберто. Як написати дипломну роботу: Гуманітарні науки [Текст] / У. Еко ; ред. пер. О. Глозов. - Тернопіль : Мандрівець, 2007. - 224 с.
5. Элиот Томас Стернз. Назначение поэзии. Статьи о литературе / Элиот Томас Стернз. — Киев: AirLand, 1996
6. Енциклопедія постмодернізму / За ред. Ч. Вінквіста, В. Тейлора; пер. з англ. В. Шовкун. – К. : Вид-во Соломії Павличко «Основи», 2003. – 503с.
7. Єріна А. М. Методологія наукових досліджень : навч. посіб. / А. М. Єріна, В. Б.Захожай, Д. Л. Єрін. – К. : ЦНЛ, 2004. – 212 с.
8. Кушнарєнко Н.М., Удалова В.К. Наукова обробка документів: підручник / Н.М. Кушнарєнко. - К. : Вікар, 2003.-328 с.
9. Малімон Л. К. Історія лінгвістичних вчень : тематичний конспект лекцій / Л. К. Малімон. – Луцьк : РВВ «Вежа» Волин. нац. ун-ту ім. Лесі Українки, 2008. – 124 с.
10. Методи лінгвістичних досліджень [Електронний ресурс] – Режим доступу : <http://knowledge.allbest.ru/languages/2c0a65625b3ac68a5c53b88521>
11. Методы лингвистических исследований [Електронний ресурс] – Режим доступа : <http://www.ranez.ru/article/id/420>
12. Методология лингвистики [Електронний ресурс] – Режим доступа : http://www.krugosvet.ru/enc/gumanitarnye_nauki/lingvistika/METODOLOGIYA_LINGVISTIKI.html?page=0,9
13. Стеченко Д. М. Методологія наукових досліджень : підруч. / Д. М. Стеченко, О. С. Чмир.– К. : Знання, 2007.– 317 с.
14. Сухорольська С. М. Методи лінгвістичних досліджень : навч. посібник / С. М. Сухорольська, О. І. Федоренко. –Львів : Інтелект-захід, 2009. – 348с.
15. Тодоров Ц. Поняття літератури та інші ессе / Цветан Тодоров ; перекл. з франц. Є. Марічева. — К. : Видавничий дім «Києво-Могилянська академія», 2006. — 162 с.
16. Фаренік С.А. Логіка і методологія наукового дослідження. Науково- методичний посібник / С. А. Фаренік. – К.: Слово, 2000. – 140 с.

Політика оцінювання

- *Політика щодо дедлайнів та перескладання.* Роботи, які здано з порушенням термінів без поважних причин, буде оцінено на нижчу оцінку (75% від можливої максимальної кількості балів за вид діяльності). Перескладання модуля відбувається за наявності поважних причин.
- *Політика щодо академічної доброчесності.* Письмові роботи викладач перевіряє на наявність плагіату і допускає до захисту із коректними текстовими запозиченнями не більше 20%. Списування під час модульних робіт та заліків заборонено (у т. ч. із використанням мобільних девайсів). Мобільні пристрої дозволено використовувати лише під час онлайн-тестування (наприклад, у програмі MOODLE).
- *Політика щодо відвідування.* Відвідування занять є обов'язковим компонентом освітнього процесу. За об'єктивних причин (наприклад, хвороба, міжнародне стажування, участь в представленні соціального проєкту) навчання може відбуватися в онлайн-формі за погодженням із керівником курсу.

Остаточна оцінка за курс розраховується таким чином:

Види оцінювання	% від остаточної оцінки
Тема 1	10
Тема 2	10
Тема 3	10
Тема 4	5
Тема 5	5
Тема 6	15
Тема 7	15
Підсумковий контроль (теми 1-7) – підсумкове есе	30

Шкала оцінювання студентів:

ECTS	Бали	Зміст
A	90-100	відмінно
B	85-89	добре
C	75-84	добре
D	65-74	задовільно
E	60-64	задовільно
FX	35-59	незадовільно з можливістю повторного складання
F	1-34	незадовільно з обов'язковим повторним курсом

До силабусу додано такі матеріали:

- 1) навчально-методичний комплекс (лекційний матеріал, завдання для практичних занять, сформульована тематика для підсумкового есе);
- 2) електронний навчально-методичний комплекс у системі MOODLE.